

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 8Csp/5/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4319200287
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radka Laceková
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2019:4319200287.5

Rozhodnutie

Okresný súd Levice sudkyňou JUDr. Radkou Lacekovou v spore žalobcu: A. L., W.. XX.XX.XXXX, L. XX, XXX XX M. N. proti žalovanému v 1.rade: Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., IČO: 31 335 004, so sídlom Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, a žalovanému v 2.rade : Dražby a reality PAMAŠA s.r.o., IČO: 36 706 655, Kalvínske nám. 2, 934 01 Levice, v zast. JUDr. Ľuboš Noskovič, advokát so sídlom Líščie nivy 7, 21 08 Bratislava II, IČO: 42269695, o určenie neplatnosti zmluvy úverovej zmluvy, určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov, o určenie neplatnosti okamžitej splatnosti záväzkov, o určenie neplatnosti právnych úkonov súvisiacich s dražbou nehnuteľnosti, o vymazanie žalobcu zo zoznamu dlžníkov a odstránenia negatívneho ratingu, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu z a m i e t a.

II. Súd žalovanému v 1.rade nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

III. Žalovaný v 2.rade má nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni v rozsahu 100%. O výške trov konania rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenu súdu dňa 23.01.2019 domáhal, aby súd určil, že zmluva o úvere číslo XXXXXXXXXXXX je neplatná, že úver je bezúročný a bez poplatkov, určil neplatnosť použitia neprijateľnej podmienky podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka tak, že žalovaným v 1.rade použitá okamžitá splatnosť záväzkov - neprimerane vysoká sankcia spojená s neplnením záväzkov je neprijateľná zmluvná podmienka, určil, že právne úkony žalovaného v 1.rade smerujúce k realizácii výkonu záložného práva zo Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti LV č. XXX sú neplatné. Žiadal, aby súd určil, že právne úkony žalovaného v 2.rade smerujúce k realizácii dobrovoľnej dražby nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXX sú neplatné. Žiadal, aby súd uložil príkaz na výmaz žalobcu zo zoznamu dlžníkov a odstránil negatívny rating, aby si žalobca mohol zobrať iný úver a uplatnil si nárok na náhradu trov konania. Navrhol vydať neodkladné opatrenie, ktorým súd uloží žalovanému v 1.rade aj žalovanému v 2.rade zdržať sa výkonu záložného práva do rozhodnutia a skončenia vo veci samej týkajúcej sa nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu zapísanej na LV č. XXX. Svoju žalobu odôvodnil tým, že dňa 03.01.2013 ako dlžník uzatvoril so žalovaným v 1.rade ako veriteľom Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX pričom záväzok dlžníka z predmetnej zmluvy bol zabezpečený záložným právom zriadeným v prospech žalovaného v 1.rade na zabezpečenie pohľadávky formou zriadenia záložného práva k nehnuteľnosti pod LV č. XXX, formou predaja zálohu na dobrovoľnej dražbe. Žalovaný v 1.rade vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru 12.10.2018 a následne mu bolo doručené oznámenie o začatí výkonu záložného práva dňa 29.10.2018. Mal za to, že žalovaný v 1.rade ako záložný veriteľ začal výkon záložného práva a uplatňuje si plnenie z neprijateľnej podmienky podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka. Následne žalovaný v 2.rade konal nekalo a v rozpore s dobrými mravmi a v rozpore so zákonom, dražba nebola oficiálne vyhlásená a dňa 15.01.2019 mu žalovaný v 2.rade zaslal výzvu na sprístupnenie nehnuteľnosti pre znalca za účelom jej ohodnotenia. Zmluva o úvere bola uzavretá

na základe nekalých praktík a do zmluvy boli včlenené neprijateľné podmienky. Žalovaný v 1.rade pri podpise zmluvy nepostupoval s odbornou starostlivosťou, neskúmal bonitu žalobcu. Zmluvný vzťah sa dostal do neudržateľného stavu, pretože došlo k značnej nerovnováhe v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Zmluva je formulárová a žalobca nemohol ovplyvniť jej obsah. Poukázal na rozhodnutia súdov v obdobných veciach.

2. Súd o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodol uznesením pod č.k. 8Csp/5/2019-23 zo dňa 11.02.2019, tak že uložil žalovanému v 1.rade povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva na nehnuteľnostiach vedených na LV č. XXX a žalovanému v 2.rade povinnosť zdržať sa úkonov smerujúcich k uskutočneniu dobrovoľnej dražby nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX. Na odvolanie žalovaného v 2.rade doručené súdu dňa 04.03.2019 a žalovaného v 1.rade doručené dňa 11.03.2019 Krajský súd v Nitre ako odvolací uznesením 25Co/122/2019-140 zo dňa 10.07.2019 rozhodol tak, že uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh na nariadenia neodkladného opatrenia zamietol.

3. Žalovaný v 1.rade vo vyjadrení k žalobe doručenom súdu dňa 11.03.2019 žiadal žalobu zamietnuť. Poukázal na to, že žalobca v žalobe nešpecifikuje z akých neprijateľných podmienok si žalovaný v 1.rade uplatňuje plnenie výkonom záložného práva, vyjadruje svoj subjektívny názor o neprijateľných zmluvných podmienkach a platnosti zmluvy o úvere bez akéhokoľvek predloženia dôkazov. Žalobca neosvedčil dôvodnosť svojho nároku a nepreukázal, že by akákoľvek zmluvná podmienka spôsobovala hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa - žalobcu. Žalobca pri podpise zmluvy mal možnosť si ju riadne prečítať, boli mu známe podmienky splácania poskytnutého medziúveru, čo potvrdil svojim podpisom. Mal za to, že zmluva o úvere obsahuje všetky zákonom stanovené náležitosti platné a účinné v čase jej uzatvorenia, nie je možné ju klasifikovať ako bezúročnú a bez poplatkov. Žalobca neosvedčil naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy o úvere, žalovaný v 1.rade má za to, že žalobca sa účelovo snaží oddialiť plnenie svojich zmluvných povinností. Účelovosť žaloby vidí aj v časti petitu, v ktorom žalobca žiada o výmaz zo zoznamu dlžníkov a odstránenia negatívneho ratingu. Žalobný návrh považoval za zmatečný a nedôvodný.

4. Súd nariadil pojednávanie na deň 15.11.2019, na ktorý sa nedostavil žalobca, svoju doručene mal riadne vykázané, svoju neúčast' neospravedlnil. Na pojednávanie sa dostavila poverená zástupkyňa žalovaného v 1.rade a substitučný právny zástupca žalovaného v 2.rade. Súd pojednával za splnenia podmienok § 180 CSP v neprítomnosti žalobcu.

5. Poverená zástupkyňa žalovaného v 1.rade prednesom na pojednávaní zotrvala na doterajších vyjadreniach, mala za to, že žaloba je nedôvodná a samotný žalobný návrh je rozporuplný a neurčitý. Navrhla súdu žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Právny zástupca žalovaného v 2.rade prednesom uviedol, že žalobu považuje za neurčitú, vnútorne rozporuplnú a obsahujúcu viacero nepráv. Namietal, že žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na určení neplatnosti právnych úkonov, ktoré smerujú k vykonaniu dobrovoľnej dražby a žalobcovi právo namietať neplatnosť týchto úkonov nevyplýva ani z osobitného predpisu. Poukázal na závery odvolacieho súdu v uznesení 25Co/122/2019, že oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, oznámenie o začatí výkonu záložného práva a uskutočnenie dobrovoľnej dražby na majetok dlžníka sú inštitúty upravené zákonom a postup žalovaných nevychádzal z neprijateľných zmluvných podmienok. Rovnaký záver prijal aj súdny dvor vo veci V. proti SMART Capital, a.s. v ktorej ustálil záver, že zmluvné podmienky v spotrebiteľskej zmluve, ktoré sú podobné alebo totožné so znením všeobecne záväzných právnych predpisov sú vylúčené z pôsobnosti smernice rady č. 93/13EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Preto mal žalobu za nedôvodnú, žiadal ju zamietnuť a priznať žalovanému v 2.rade nárok na náhradu trov konania.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi: žalobou, oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, oznámením o začatí výkonu záložného práva, výzvou, výpisom z katastra nehnuteľností, uznesením č.l. 23, odvolaním žalovaného v 2.rade, odvolaním žalovaného v 1.rade, písomnými vyjadreniami žalobcu, výzvou, znaleckým posudkom, doručenkou, písomnými vyjadreniami žalovaných, zmluvou o úvere VP, zmluvou o zriadení záložného práva, výpisom z účtu k medziúveru, výpisom z účtu zo stavebného sporenia, uznesením odvolacieho súdu č.l. 140, doručenkou a celým ďalším obsahom spisového materiálu a zistil nasledovný skutkový stav a právny stav:

7. Zo zmluvy o úvere uzavretej dňa 03.01.2013 medzi žalovaným v 1.rade ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom a Z. L. (zomr. manželkou žalobcu) ako spoludlžníčkou vyplýva, že predmetom tejto

zmluvy je poskytnutie medziúveru pod číslom XXXXXXXXXXXX/XXXX vo výške 35 300 eur na preklopenie obdobia do pridelenia cieľovej sumy zo zmluvy o stavebnom sporení a účelom tohto medziúveru, je nadobudnutie vlastníctva bytu rodinného domu, výstavba, prístavba, nadstavba, modernizácia, nadobudnutie vlastníctva stavebného pozemku, prestavba nebytových priestorov atď. tak, ako je článku III. zmluvy účel je uvedený. V čl. I zmluvy boli dohodnuté základné úverové podmienky medziúveru, výška mesačnej splátky úrokov z medziúveru vrátane poplatku za prijatie do poistenia 181,50 eur, úroková sadzba medziúveru 5,69% , splatnosť splátky medziúveru 15. deň v mesiaci ako aj boli dohodnuté úverové podmienky stavebného sporenia: výška stavebného úveru po pridelení cieľovej sumy 21 291,83 eur, úroková sadzba stavebného úveru 4,75%, výška mesačnej splátky vrátane úrokov stavebného úveru a poplatku za prijatie do poistenia 239,72 eur, splatnosť splátok stavebného úveru 15. deň mesiaca. V čl. IX. bod 9.3 sú stanovené podmienky omeškania splácania, kedy v prípade omeškania dlžníka s viac ako dvoma splátkami alebo jednou splátkou po dobu dlhšiu ako tri mesiace je veriteľ oprávnený požadovať zaplatenie celého zostatku dlhu pred dohodnutou dobou splatnosti. V čl. X bod 10.1 veta prvá stanovuje, že veriteľ má právo odstúpiť od zmluvy a požadovať okamžité splatenie úveru predovšetkým v prípade ak je dlžník v omeškaní s viac ako dvoma splátkami alebo jednou splátkou po dobu dlhšiu ako tri mesiace. V čl. X bod 10.6 je stanovené, že ak začne súdny výkon rozhodnutia, exekučné konanie, reštrukturalizačné a konkurzné konanie alebo dražba na akýkoľvek majetok, ktoréhokoľvek účastníka úverového vzťahu, resp. ak sa začne súdny výkon rozhodnutia, exekučné konanie, reštrukturalizačné a konkurzné konanie alebo dražba na nehnuteľnosť zabezpečujúcu pohľadávky z tejto úverovej zmluvy veriteľ má právo od zmluvy odstúpiť a požadovať okamžité splatenie úveru.

8. Dňa 09.01.2013 bola uzatvorená medzi žalovaným v 1.rade ako záložným veriteľom a K. L., nar. XX.XX.XXXX, H. XX, XXX XX ako záložcom Zmluva o zriadení záložného práva na nehnuteľný majetok, predmetom ktorej bolo zriadenie záložného práva na zabezpečenie zaplatenia pohľadávky a jej príslušenstva vzniknutej z úveru poskytnutého na základe zmluvy o stavebnom úvere, resp. zmluvy o medziúvere a stavebnom úvere, resp. zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere č. XXXXXXXXXXXX a XXXXXXXXXXXX zo dňa 03.01.2013 uzatvorenej medzi veriteľom Prvou stavebnou sporiteľňou, a.s. a stavebným dlžníkom A. L., nar. XX.XX.XXXX, L. XX, XXX XX M. N.. Záložca prehlásil, že je vlastníkom nehnuteľnosti v celku k nehnuteľnostiam zapísaných na LV č. XXX pre k.ú. M. N. a tento nehnuteľný majetok dáva do zálohu a zriaďuje k nemu záložné právo pre záložného veriteľa, ktorý toto právo prijíma. V čl. IV bod 1. bolo dohodnuté, že ak pohľadávka nebude riadne a včas splácaná, záložný veriteľ je oprávnený začať výkon záložného práva a uspokojiť svoju pohľadávku výťažkom z predaja predmetu záložného práva.

9. Z výpisu z účtu medziúveru (čl. 76 a nasl.) sa zistilo, že žalobcovi boli poskytnuté finančné prostriedky - výplata medziúveru, dátum vyhlásenia mimoriadnej splatnosti 12.10.2018, dlžná suma k 12.10.2018 bola vo výške 43 852,89 eur. Z výpisu z účtu stavebného sporenia (č.l. 78) sa zistilo, že žalobca mal k 12.10.2018 nasporenú sumu 515,38 eur.

10. Listom zo dňa 12.10.2018 žalovaný v 1.rade oznámil žalobcovi vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru k zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX, tak že ku dňu 12.10.2018 nastáva mimoriadna splatnosť celého úveru na základe zmluvy o úvere a žiadal dlžnú sumu vrátane príslušenstva, ktorá k 12.10.2018 predstavuje - 43 852,89 eur vrátiť (č.l. 94) do 5 dní od písomného oznámenia. Z oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru č. XXXXXXXXXXXX vyplýva, že dôvodom pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti bolo, že žalobca opakovane riadne a včas nesplácal úver, porušil dohodnuté povinnosti, nakoľko bol v omeškaní s platením vkladov na účet zmluvy o stavebnom sporení a úrokov z medziúveru po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Žalobca oznámenie prevzal 17.10.2018.

11. Listom zo dňa 29.10.2018 (č.l. 95) žalovaný v 1.rade oznámil žalobcovi, že nakoľko nevysporiadal svoj dlh vyplývajúci zo Zmluvy o úvere zo dňa 03.01.2013, ktorý predstavuje k dátumu 29.10.2018 sumu 43 987,99 eur, pristúpi k začatiu výkonu záložného práva s tým, že výkon záložného práva sa uskutoční predajom nehnuteľností založených v prospech žalovaného v 1. rade formou dobrovoľnej dražby v súlade s § 527/2002 Z.z o dobrovoľných dražbách. Predmetom zálohu je nehnuteľnosť zapísaná na LV č. XXX, Okres N., V.Ú.. M. N..

12. Listom zo dňa 15.01.2019 vyzval žalovaný v 2.rade žalobcu na sprístupnenie nehnuteľností nachádzajúcich sa v k.ú. M. N., okres N. zapísané na LV č. XXX, pre znalca za účelom jej ohodnotenia.

Obhliadku vykoná znalec dňa 07.02.2019 o 10:00 hod. Dňa 19.02.2019 bol žalobcovi zasielaný znalecký posudok č. 26/2019 (doručenka č.1.55)

13. Z listu vlastníctva č. XXX (č.l.21) sa zistilo, že pre okres N., obec N. N., k.ú. M. N., obec M. N. sú zapísané parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape pod parc.č. XXX záhrada o výmere XXXX m², parc.č. XXX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX m², parc.č. XXX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX m², parc.č. XXX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX m², parc.č. XXX/XX zastavaná plocha a nádvorie o výmere XX m², stavba so súp.č. XXX, na parcele č. XXX/X rodinný dom, súp. č. XXXX, na parcele č. XXX/X rodinný dom vo výlučnom vlastníctve žalobu (v podiele 1/1).

14. Žalobca sa návrhom vo veci samej domáha určenia, že zmluva o úvere č. 0985603112 zo dňa 03.01.2013 je pre rozpor s dobrými mravmi absolútne neplatná. Mal za to, že od januára 2018 nie je potrebné zo strany súdu skúmať naliehavý právny záujem na určenie neplatnosti spotrebiteľskej zmluvy. Domáha sa určenia, že úver na základe zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 03.01.2013 je bezúročný a bez poplatkov. Domáha sa určenia, že právne úkony žalovaného v 1.rade a žalovaného v 2.rade smerujúce k realizácii výkonu záložného práva zo Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXX sú neplatné. Žiada aby súd vydal príkaz na výmaz žalobcu zo zoznamu dlžníkov a odstránil negatívny rating, aby si žalobca mohol zobrať iný úver a uplatnil si trovy konania. . V samotnom návrhu poukázal na to, že právne úkony žalovaného v 1.rade a žalovaného v 2.rade sú v rozpore so zákonom a priečia sa dobrým mravom, keďže žalovaný v 1.rade zaslal žalobcovi oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru a žalovaný v 2.rade oznámenie o začatí výkonu záložného práva na nehnuteľnosti predajom na dobrovoľnej dražbe.

15. Podľa § 3 ods. 3 č. 250/2007 Z. z. (v znení účinnom v čase uzatvorenia spornej zmluvy), každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

16. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 53 ods. 1 až 3, 6, 8 (ods. 9 v znení účinnom v čase uzavretia zmluy) Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti. Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

18. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky..

19. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

20. Podľa § 137 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

a) splnení povinnosti,

b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,

c) určenie, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo

d) určenie právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

21. Predmetnú zmluvu o medziúvere č. XXXXXXXXXXXX súd považoval za spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, podľa ods. 2, ktorého sa na všetky právne vzťahy, účastníkom ktorých je spotrebiteľ, použijú prednostne vždy ustanovenia Občianskeho zákonníka. Zároveň súd mal za to, že na túto vec sa nevzťahuje zákon č.129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinných v čase uzatvárania zmluvy o úvere, lebo podľa čl. III zmluvy je jej účelom nadobudnutie vlastníctva nehnuteľnosti, resp. jej prestavba, alebo modernizácia a zmluvy s takýmto účelom sú podľa § 1 ods. 3 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch z režimu uvedeného zákona vylúčené. Predmetná Zmluva pritom podľa svojho obsahu predstavuje zmluvu uvedenú v ustanovení § 1 ods. 2 písm. b) č. 129/2010 Z.z. zákona o spotrebiteľských úveroch. Po preskúmaní obsahu zmluvy o úvere zo dňa 03.01.2013, v nadväznosti na relevantné právne normy, súd konštatuje, že zmluvy o úvere bola uzatvorené platne v súlade vyššie uvedenými právnymi predpismi a obsahuje všetky podstatné náležitosti, ktoré sa vyžadujú pre daný zmluvný typ. Pokiaľ ide o namietanú existenciu neprijateľných podmienok v zmysle § 53 Občianskeho zákonníka, súd nezistil také neprijateľné zmluvné podmienky, v dôsledku ktorých by bolo potrebné prijať záver o neplatnosti zmluvy ako celku. Tu súd musí súhlasiť so žalovanými, že žaloba v tomto smere bola abstraktná, neurčitá a zmätočná.

22. V časti určenia, že zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 03.01.2013 je absolútne neplatná, že poskytnutý úver je bezúročný a bezpoplatkový, pre rozpor zmluvy s dobrými mravmi a pre neprijateľné zmluvné podmienky, a v časti určenia, že žalovaným v 1.rade použitá okamžitá splatnosť záväzkov je neprímerane vysoká sankcia spojená s nespĺnením záväzkov je neprijateľná zmluvná podmienka podľa § 53 ods. 4 písm. k) je žaloba podľa názoru súdu zjavne nedôvodná. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané a zo skutkových tvrdení nebolo sporné, že žalobca bol v omeškaní so splácaním dlhu viac ako tri mesiace a preto žalovaný v 1.rade pristúpil v súlade so zmluvou k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti celého úveru a následne k začatiu výkonu záložného práva, keďže žalobca napriek výzve zabezpečovanú pohľadávku žalovanému v 1.rade neuhradil. Žalovaný v 1.rade vyhlásením mimoriadnej splatnosti postupoval v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Žalobca po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru na výzvu žalovaného v 1.rade neuhradil dlžnú sumu a preto žalovaný v 1.rade v súlade so zákonom pristúpil k vyhláseniu splatnosti v zmysle ustanovenia zmluvy a v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Právny úkon je neplatný, ak sa prieči dobrým mravom. Za dobré mravy treba považovať súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji osvedčujú istú nemennosť, sú rešpektované rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu noriem základných. Ide teda o súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je veľakrát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti. Dobré mravy sú totiž meradlom hodnotenia konkrétnej situácie, odpovedajúcej všeobecne uznávaným pravidlám slušnosti v súlade so všeobecnými zásadami morálky demokratickej spoločnosti. Úvaha súdu o tom, že výkon práv a povinností je v rozpore s dobrými mravmi, musí byť podložená konkrétnymi zisteniami v konaní (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29.09.2015 sp. zn. 2MCdo/9/2014). Keďže žalovaným v 1.rade vyhlásená okamžitá splatnosť úveru ako právny následok neplnenia si záväzku zo strany žalobcu je v súlade s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a nie je ani v rozpore s dobrými mravmi. Ako už súd konštatoval vyššie, na zmluvu sa nevzťahuje zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, zmluva bola uzatvorená platne, v súlade so zákonom a dobrými mravmi a preto súd v tejto časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

23. V časti o určenie, že právne úkony žalovaného v 1.rade ako záložného veriteľa smerujúce k realizácii záložného práva zriadeného na nehnuteľnostiach na LV č. XXX pre kat. úz. M. N. sú neplatné, mal súd za to, že v tejto časti ide o procesnú neprípustnosť žaloby, a preto bez ďalšieho v tejto časti návrh žalobcu zamietol. V tomto prípade žalobca, ktorý sa domáha určenia neplatnosti právnych úkonov sa

domáha určenia právnej skutočnosti a nie určenia, či tu právo je alebo nie je. Zmluvy a iné právne úkony, ich existencia, platnosť, resp. neplatnosť sú právnymi skutočnosťami (§ 2 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Určenie existencie právnej skutočnosti (napr. že právny úkon je neplatný) odporuje vo svojej podstate zásade, že súd má určiť aktuálny právny stav. Takéto určenie právnej skutočnosti podľa citovaného § 137 písm. d) CSP je možné len vtedy, ak to vyplýva z osobitného právneho predpisu. Od 1.1.2018 novelou bol doplnený zákon č. 129/2010 Z. z. konkrétne ustanovenie § 11 ods. 4, podľa ktorého spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bez poplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou. Ani uvedená právna úprava nepripúšťa žalobu o určenie právnej skutočnosti - neplatnosti právnych úkonov smerujúcich k realizácii výkonu záložného práva zo zmluvy o záložnom práve. Právny úkon je právnou skutočnosťou, s ktorou objektívne právo spája vznik, zmenu a zánik (rovnako aj zrušenie) práv a povinností. Z toho vyplýva, že pre účely citovaného ustanovenia § 137 písm. d) CSP je potrebné vnímať žalobu o určenie platnosti resp. neplatnosti právneho úkonu ako žalobu o určenie právnej skutočnosti iba za predpokladu, že tak vyplýva z právneho predpisu (najmä z hmotného práva). Účelom záložného práva je iba zabezpečiť pohľadávku, preto záložné právo nemôže samo o sebe existovať. Je závislé čo do vzniku i čo do trvania na pohľadávke, ktorú má zabezpečiť (je akcesiou pohľadávky). Z akcesorickej povahy záložného práva vyplýva, že je vždy viazané na existenciu zabezpečovanej pohľadávky, to znamená, že jeho vznik a zánik sa odvíja od vzniku alebo zániku pohľadávky, ktorú zabezpečuje. Záložné právo ako právo akcesorické teda slúži na zabezpečenie pohľadávky a jej príslušenstva tým, že v prípade ich riadneho a včasného nesplnenia je záložný veriteľ oprávnený zákonom stanoveným spôsobom domáhať sa uspokojenie založenej veci vrátane príslušenstva. Oprávneným subjektom záložného právneho vzťahu je veriteľ zabezpečenej pohľadávky a povinným subjektom je záložca (vlastník zálohu) a dlžník obligačného právneho vzťahu, z ktorého veriteľovi vznikla pohľadávka a dlžníkovi záväzok túto pohľadávku riadne a včas splniť. Záložné právo ako právo akcesorické sleduje spravidla pohľadávku, na zabezpečenie ktorej slúži. Zabezpečenie pohľadávky veriteľa zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnému majetku je štandardným zabezpečovacím právnym inštitútom záväzkových vzťahov a zabezpečenie pohľadávky veriteľa o zriadení záložného práva k nehnuteľnému majetku je plne v súlade a priamo umožnené ustanovením § 151a a nasl. a § 552 Občianskeho zákonníka. V danom prípade, ak záložné právo bolo zriadené na základe záložnej zmluvy, ide o zmluvné záložné právo, ktoré predpokladá uzavretie písomnej záložnej zmluvy. Písomná forma zmluvy o zriadení záložného práva, ako i označenie pohľadávky a právny titul, z ktorého táto pohľadávka vznikla, ako i záloh špecifikovaný v zmluve o zriadení záložného práva bol v súlade so zákonnými ustanoveniami, keď Správa katastra povolila vklad záložného práva pod V-283/2013 (č.l. 21). Preto súd v danej časti považoval návrh za procesne neprípustný a preto ho zamietol.

24. V časti o určenie, že právne úkony žalovaného v 2.rade ako dražobníka smerujúce k realizácii dobrovoľnej dražby na nehnuteľnostiach na LV č. XXX pre kat. úz. M. N. sú neplatné, mal za to, že žaloba je neprípustná a bola podaná predčasne. V konaní bolo nesporné, že žalobca je vlastníkom predmetu dražby v podiele 1/1, z toho je zrejmé, že by sa mohol domáhať len určenia neplatnosti dražby v zmysle zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách. Nakoľko sa dobrovoľná dražba v čase podania žaloby ešte nekonala, súd mal určenie neplatnosti právnych úkonov smerujúcich k dobrovoľnej dražbe za návrh neprípustný, v rozpore so zákonom o dobrovoľných dražbách, ktorý vyžaduje podanie žaloby o neplatnosť dražby do uplynutia troch mesiacov odo dňa príklepu. Súd v sporovom konaní podľa § 137 CSP nemôže posudzovať platnosť právnych úkonov smerujúcich k dobrovoľnej dražbe, určovací žaloba je prípustná len pri posudzovaní platnosti dražby podľa zákona o dobrovoľných dražbách (§ 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z.z.), ktorý predpisuje obsahové a formálne náležitosti a viaže na úkon dražby ďalšie následky, za predpokladu, že sa tieto splnili. Dôvodom určenia neplatnosti dražby je teda nedostatok zákonom predpísaných náležitostí, t. j. rozpor s objektívnym právom. Nakoľko sa dobrovoľná dražba ani neuskutočnila, súd aj v tejto časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

25. Žalobca tiež žiadal súd, aby žalovanému v 1.rade uložil príkaz na výmaz žalobcu zo zoznamu dlžníkov a odstránil negatívny rating, aby si žalobca mohol zobrať iný úver. Uvedený petit žaloby považoval súd za nevykonateľný. Vykonateľnosť je vlastnosť súdneho rozhodnutia ukladajúceho povinnosť plniť, ktorá spočíva v možnosti jeho priamej a bezprostrednej vynútenosti zákonnými prostriedkami. Vzhľadom na vykonané dokazovanie je petit aj nedôvodný, nakoľko bolo preukázané, že žalobca si neplnil riadne a včas svoj záväzok voči žalovanému v 1.rade, svoj dlh voči žalovanému v 1.rade dodnes neuhradil, preto patrí na zoznam dlžníkov s negatívnym ratingom. Súd preto žalobu v celom rozsahu zamietol.

26. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

27. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

28. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 262 ods. 1 CSP tak, že hoci súd žalobu zamietol, plne úspešnému žalovanému v 1.rade náhradu trov konania nepriznal, keďže mu v konaní žiadne trovy nevznikli, ani žiadne nežiadal priznať, súd mal za to, že výrok o nároku náhrady trov by bol nadbytočný vzhľadom na zásadu hospodárnosti konania. Plne úspešnému žalovanému v 2.rade priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100%. O výške trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku v súlade s § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia v 2-och písomných vyhotoveniach prostredníctvom Okresného súdu Levice ku Krajskému súdu v Nitre.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie; proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Podľa 365 ods. 1 odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný (žalovaný) dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený (žalobca) môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v platnom znení - Exekučný poriadok).